

VERSION LATINE

L'éducation ne peut plus être aussi stricte que dans le passé.

Cicéron défend un jeune homme dont le père lui a confié l'éducation oratoire et qui s'est laissé entraîner dans une vie de plaisirs.

Dicet aliquis : « Haec est igitur tua disciplina ? Sic tu instituis adulescentes ? Ob hanc causam tibi hunc puerum parens commendauit et tradidit, ut in amore atque in uoluptatibus adulescentiam suam collocaret, et ut hanc tu uitam atque haec studia defenderes ? » Ego, si quis, iudices, hoc robore animi atque hac indole uirtutis atque continentiae fuit ut respueret omnes uoluptates omnemque uitae suae cursum in labore corporis atque in animi contentione conficeret, quem non quies, non remissio, non aequalium studia, non ludi, non conuiuia delectarent, nihil¹ in uita expetendum putaret, nisi quod esset cum laude et cum dignitate coniunctum, hunc, mea sententia, diuinis quibusdam bonis instructum atque ornatum puto. Ex hoc genere illos fuisse arbitror Camillos, Fabricios, Curios omnesque eos qui haec² ex minimis tanta fecerunt.

Verum haec genera uirtutum non solum in moribus nostris, sed uix iam in libris reperiuntur. Chartae quoque, quae illam pristinam seueritatem continebant, obsoleuerunt ; neque solum apud nos, qui hanc sectam rationemque uitae re magis quam uerbis secuti sumus, sed etiam apud Graecos, doctissimos homines, quibus, cum facere non possent, loqui tamen et scribere honeste et magnifice licebat, alia quaedam, mutatis Graeciae temporibus, praecepta exstiterunt.

CICERON

¹ Sous-entendre *qui* avant *nihil*.

² *Haec* (neutre pluriel) : « notre puissance ».